

Любов Циганкова,

завідділом науково-методичної роботи і соціологічних досліджень ОУНБ ім.Д.І.Чижевського

З БУДНІВ БІБЛІОТЕК КІРОВОГРАДЩИНИ

Економічні негаразди руйнують мережу бібліотек області, що скорочується з року в рік (наприклад, протягом 1997 р. мережа бібліотек області зменшилася на 88 од.). Але утворюються й нові структури: бібліотека-клуб або клуб-бібліотека, очолювані клубним чи бібліотечним працівником; відбувається процес децентралізації, тобто ліквідація системи бібліотечного обслуговування під керівництвом Центральної районної бібліотеки. Потерпають, передусім, сільські бібліотеки, котрі входять до районних ЦБС на правах філіалів.

За минулий рік кілька разів змінювався режим роботи бібліотек. Перехід на неповний робочий день, вимушені відпустки за власний рахунок, несвоєчасна видача зарплати стали постійними явищами, що негативно впливають на стан роботи бібліотек.

Відсутність планового державного фінансування на комплектування бібліотечних фондів, передплату періодичних видань змушують книгозбірні вдаватися до пошуку альтернативних джерел фінансування.

У бібліотеках поширюються такі додаткові платні послуги, як нічний абонемент, продаж літератури з обмінного фонду, видача літератури підвищеного попиту з комерційного фонду. Додаткові кошти книгозбірні отримують за платний запис та перереєстрацію читачів, ввівши читачькі квитки, за продовження терміну користування книгами.

У м.Світловодську працівники ЦБС підготували для читачів свято – 40-річчя міської бібліотеки. На честь пам'ятної дати міськвиконком подарував бібліотеці ксерокс. Для читачів запроваджено нову платну послугу, а бібліотека має додаткові кошти для придбання книг.

Щорічна інфляція звужує можливості бюджетного фінансування діяльності бібліотек, а нинішня податкова політика держави робить збитковою будь-яку підприємницьку діяльність закладів культури, тому бібліотеки шукають шляхи взаємодії зі світом підприємництва, діловими людьми. Запроваджується бібліотечне обслуговування на основі договорів, за якими передбачається оплата обумовлених видів послуг. Наприклад, Олександрійська ЦРБ уклала договір на інформаційно-

бібліографічне обслуговування інформаційно-видавничого агентства «Олександрія-Прес» і другий рік з ним співпрацює. Поширюється встановлення зв'язків бібліотек з діловими колами на засадах благодійництва. Різні організації, відомства, комерційні структури стають спонсорами бібліотек, перераховують кошти на передплату періодичних видань, придбання літератури. Так, за рахунок добровільних пожертвувань бібліотеками Олександрійського району передплачено періодики на I півріччя 1996 р. на 888 грн., а в Бобринецькому районі – на 269.

Допомагають бібліотекарям у цьому підготовлені обласною бібліотекою ім.Д.І.Чижевського методичні поради «Маркетинг і бібліотеки».

Підвищенню статусу бібліотеки як соціальної установи, розв'язанню її проблем сприяють щорічні звіти перед населенням, які проводять бібліотеки Олександрійського, Олександрівського, Світловодського районів.

Бібліотеки області рекламують свою роботу і доводять її необхідність суспільству. З цією метою активно використовуються засоби масової інформації. В деяких випадках бібліотеки виступають навіть як їх рівноправні партнери. Так, бібліотекарі м.Олександрії за 1997 р. зробили 27 різноманітних публікацій, результативно працюють на телебаченні співробітники філії №5 Олександрійської міської ЦБС. Ведуча програм – завідувача бібліотекою-філією №5 С.І.Святець веде передачі на каналі «Радар» - «Преса за інтересами» та «Віршотерапія».

Бібліотекарі значну увагу приділяють професійному навчанню, пошуку та запровадженню інновацій у практику. А їх у нас в області є чимало. Це й конкурси професійної майстерності, що відбулися в Онуфріївському та Олександрійському районах; діяльність клубу культпрацівників «Прометей» Олександрійського району, а для бібліотекарів-жінок працює клуб «Чарівниця». Постійно проводяться години нестандартних пропозицій та День взаємного спілкування бібліотекарів м.Кіровограда.

Але в бібліотекарів області є ще багато нерозв'язаних проблем і вони шукають способи успішно їх долати та сприяти поширенню авторитету бібліотеки серед населення.